

DRAŠAR

Napsala
Tereza Nováková.

Mína byla by ráda vše zvěděla, — a páter Justin mluvil tak tajemně, nesrozumitelně! Neodolala a zeptala se: "O něco jste se mi podíváte, Míno?" ptal se ji s tatínkem a sestřičkou nepohodl! O nějaký majetek? Mysila jsem, že kdo do kláštera vstoupí, všechno majetku se zříci musí!"

"Piaristé si vlastně říkají, že jsou kněží světští, že nepřebyvají v klášteře, nýbrž v koleji. Ale pravidla klášterní, dobrovolná chudobá, to jest, nejméně, a čistota než němá, jakož i poslušnost i pro ně platí. Sliby ty jsem učinil, do rádu jsem vstoupil, rozumu z toho nemaje a nevědě, že by dědictvím po matece o mne postaráno být možlo. Necítím se jimi vázán."

V Mině ozvala se radost, když páter Justin takto pohrdlivě o závazech svých mluvil, a zase, pochlédnouc na jeho hluboce vážnou tvář, skorem se ho bála. Nevěděla, a teprve po chvíli prohodila: "Maminka vaše už dávno umřela?"

"Byl jsem skoro rok novicem. Měl jsem v tom spatirovati pokyn od Boha a osidla se sebe shodit. Já byl pravý dědie domu!"

"Máte tam dům?" divila se dívka.

"Dům v rynku právovárečný, mnaho roli a luk a dlece stodol! Dosud jen otec a sestra jméně rodiči si přivlastňovali, můj podil na penězích byl pouze na papíre, bytu v domě našem jsme užívali ledva na dny, týdny. Vyhlášovali o mně, že jsem zaopatřen, ale nás rád může se dnes nebo zítra rozpadnout, předpovídají to jeho čle nové již dálno, anebó já sám muh z něho do světa vstoupit. Kdo mi pak co dá, než si pevného postavení jiného dobudu?" Byl tak rozčilen témito úvahami, tak často mu připadajícími, že mimoděk putil dívčinu ruku a zdvihl se s trávníku.

Také Mína vstala. "Jsem jen hlapou nezkušené děvče, pane profesor, ale to bych vám sama nedala, abyste se všechno vzdával. Moje maminka říká, že některý člověk tak dlouho ze svého rozdává, až na konec života ani na svíčku mu nezbude."

Řekla to tak vážně, usedle, až se Michl, přes všecko svoje rozrušení usmál její radě: "Vy jste můj dobrý genius, Míno," žertoval, kladla jí ruku na šíji. "Poslechnu vás, a nebudu již otevřít sestře plnýma rukama sypati. Neměli bychom si vlastně těmi mrutými starostmi kaziti krásné dnešní odpoledne; sedněme si za se."

"Ne, ne, pane profesor, pojďte už, je čas, abych se vrátila, mám pořád strach, že z dnešní výcházky budu mít mřzení," odpovídala Mína chvatně. "Přejde nejprve ke dvoru a já vás pak povede po kněži polozemí 'dvor v Brdskách', ohlížejte se ani ne tak po Michlovi, jako nejdlel někdo za nimi. Skoro bez dechu zastavila se pod rozkvetlými stromy; tváře jí hořely, krásně modré oči živě svítily pod tenkou mollovou chemisettou dmula se šíje a randa, až se viditelně chvěla kyticí uvádějícího bezu na prsou zatknuť."

Michlovi zdála se vtělením svěžího mládí, zádoucí ženské krásy, — ano, ona byla tou českou Evou, Hévou, jemu, osamělému Adamovi, Živou, Dévon, která z noči jej vytrhne! Přistoupil zase těsně k ní a za ruku ji uchytí, když začočila na pěšinu, vedoucí brzy vzhůru po svahu, brzy nízice se k hlubokému údolí.

Lehký stín sblížujících se stromů brzy je pojal, zdálo se, že jsou zcela sami, daleko vzdáleni lidských zraků. Touzebnými, skoro plamennými pohledy svých "uhračivých" očí zahleděl se piarista do drobné dívky, která před

oknech svého pokoje, že slyší každodenně i zpěv jejího kanárka.

Vilémína okřívala a přicházela do své míry. "Ó, fialky brzy do kvetu, ale balsaminy pokvetou celé léto, a z jejich semena na rok zas nové vychování!"

"Snad květy z jejich semena kdysi manželskou jizbu naši zdobiti budou," zašeptal Justin, skloniv se k děvčeti, nanovo hluboce zardívajícímu, "a kanár v ní svoje písničky zpívati bude! Doufáte, Míno?"

"Nemohli by ničeho namíti, kdybyste vás do domu po matce své uvedl jako svoji přítelkyni, jako jeho paní! Ach, Míno, představuj si, jak bychom v lásku manželské tam v domě ryneckém žili a hospodařili!"

"Pane profesor," vykřikla dívka, uhybajíc se jeho žhavému dechu, "vy jste zapomenul!"

"Anebo bych dům svůj prodal a jinde, třeba v cizině se usadil," mluvil Michl chvatně dál, "když jsem jinou rodičovskou a kněží. Kocher, Tobiš, Ronge, dokázal bych také, jen když bych věděl, že chcete být mojí Živou, mým dobrým géniem. S vámi, jako Kollář, i Slávy bych dosáhl, pro ježíž sloužil, třeba v cizině se usadil."

"Vyydú si některý den, třeba všechni, k Boží Vodě a půjdu koulem residence, přijďte pak za mnou."

A již ani ruky mu nepodavá, běžela opačným směrem, než jaký naznačila mu k procházce. Michl dlouho v lukách pod Brdskami se nezdržel; jakmile Minin světlemodrý šat zmizel mu za stromovým, dal se směrem k závodišti, berounskému to předměstí a prošel oběma starobylými branami, šíre náměstí uzavírajícími, brzy došel při aristatské residence.

Než vstoupil do jeho barokní brány pod víkounem, utkvěl ještě dlouhým pohledem na domku v lukách; Míny neuviděl, leč ona byla residence oprášila a umyl a s pátem Běleckým pár vět promluvil!

"Jsem rád, že se vám zdál čas dlouhý, — je to svědec, že jste než odložil klobouk a pláštík.

"Jsem rád, že se vám zdál čas dlouhý, — je to svědec, že jste než odložil klobouk a pláštík.

"Vy byste ho dosáhnouti nechtěla?" ptal se jí s výčítkou, vás

"O chtění není! vy jste nad sebou pánem, pánem nad svým jménem. Ale mně svobodná vůle není dáná — Já jen všecko Pánu Bohu poroučím a do jeho vůle se odevzdávám." Nezdvihla oči, aby

michl přece viděl, jak jí kanou na

české výrazy za velikou ruce.

"Snad maminka brání — —"

"Maminku jsem čekala už včera, ale neprějila ze Zbirova ani s

privála, zardívajíce se a usedajíce k

druhé straně stolu. "Snad se zdržíte, — uvidíte ji."

"Vzal jsem si dovolenou jen na dva, tři dny. Bylo mi v té ohromné kolje už teskno k nesenesení...

Jen moje kapessní hodinky cinkají na ta vaši dobrout k Adolfovi,

na polštářku, který jste mi dala,

do toho velikého ticha, asi jako

Adamu žíti, že musí rád i kněž

české pokládala, že jste k nám při

české výrazy za velikou ruce.

"A čím jste se vy stále zabývá-

la, mezi tím co já v puehu žáků učil?"

"Vždydíváte! Jsem skoro pořád

sama hospodyňkou, ští mám mno-

ho. Chodím ráno na první mís svá-

tou a tam vždy za vás, svého do-

brodince a přítelé modlitbíku o

bětuji, aby Bůh i lidé vaši velikou

dobrotu odměnil. Před velikonoční

svátky chodila jsem každý

pátek na křížovou cestu, a ted'

když je hezký čas, taky k studán-

ce putuju a vzpomínám, jak jsme

tam chodili spolu."

Justin přes stůl uchopil se Míny ruky: "Je vám drahá Vilhelmina, jistě také teskno jako

mne..."

"Dal jste mi na památku ty

Hankovy 'Písničky', a tam je

jedna, tu si často říkám, i notu

jsem si k ní našla," vykládala prsto-

milou, a vyskočivší se židle, běže-

la ke stolu sice a vytáhla zpod

složených kusů plátna malý ú-

hledný svazek. "Podívejte se," u-

každý svačky:

"Překážky snad musí mít

každě stvoření,

co však osud bude chtít

zádný nezmění."

"Tim se obveselují."

Michl Vilémínu u sebe zadřízel.

"Také já si, drahá Míno, zpívám

ve své osamělosti písničku, vzpo-

míjaje na čas, když jsme se vídali

při mší studenstke — —"

Ale Mína dnes sama nezůstane:

dnes přijede ze Slánského, kde od

října je professorem, její přítel páter Justin.

Snad již je v residenci u pana superiora Běleckého, snad nevím, když si povozu, snad sestoupil u Horní brány — Vyhlídka oknem, i na práh nesměl vysíla; ale na silnici před residencí bylo ticho-pusto. Nepokojně těkala po jízdičce, užela plochu nábytku, která se ji utírala kousek kanárky, nemohu všechno všechny slyšet, — — —

a podívavši se mu hluboko do očí, — — —

septembra pokračovala. "Frád svůj

kměnský složím." — To také zpí-

váte? Ach, chtěla bych, chtěla, ne-

jen abyste to zpíval, ale podle mno-

hých slyšel udělal!"

Pohlížil ji na celo: "Zpívám tak,

— ale ještě jinou rozmobilou písnič-

ku ze sbírky našeho Erbena:

"Když tě vidím, má panenka, v tom

kostelete klečetí, nemohu vše-

chni v srdci, když tě vidím, — — —

jinu, a když tě vidím, — — —